

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 1.10.2015
COM(2015) 480 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH
RÅDET**

**om tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 1005/2008 om upprättande av ett
gemenskapssystem för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat
och oreglerat fiske**

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 1005/2008 om upprättande av ett gemenskapssystem för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske

1. INLEDNING

Olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (nedan kallat IUU-fiske) utarmar fiskbestånd, förstör marina livsmiljöer, undergräver livsmedelstryggheten, snedvrider konkurrensen, förfördelar hederliga fiskare och försvagar kustsamhällen, särskilt i utvecklingsländer. IUU-fiske utgör ett allvarligt miljöhot mot fiskbestånden och kan leda till ett sammanbrott för fisket. Det totala värdet av IUU-fiske uppskattas till minst 10 miljarder euro per år¹. Mellan 11 och 26 miljoner ton fisk fångas olagligt varje år, vilket motsvarar minst 15 % av fångsterna i världen. Betydande resurser, intäkter, föda och försörjningsmöjligheter går förlorade som en följd av detta. Detta utgör allvarliga utmaningar för mänskliga rättigheter och säkerhet, sjöfartsskydd, ekonomisk verksamhet och handel, både till sjöss och på land.

Vissa stater fullgör inte sina internationella förpliktelser och sitt ansvar som flaggstater enligt den internationella rätten, vilket har lett till att världssamfundet har sökt innovativa sätt att hantera IUU-fiske. Uppförandekodexen för ansvarsfullt fiske från 1995 och den internationella handlingsplanen för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske från 2001, som antogs av FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO), blev utgångspunkten för en ny era av internationella åtaganden om hållbara marina resurser. Genom dessa icke-bindande texter inom ramen för den internationella fiskerirätten, särskilt FN:s havsrättskonvention (Unclos) från 1982 och FN:s avtal om fiskbestånd (Unfsa) från 1995, skapades en ram och verktyg för att bekämpa IUU-fiske. Enligt dessa bestämmelser är alla stater skyldiga att införa lämpliga åtgärder för att säkerställa en hållbar förvaltning av marina resurser och att samarbeta för att åstadkomma detta. År 2009 antog FAO dessutom avtalet om hamnstatsåtgärder som ska förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske. Syftet med detta avtal är att genom harmoniserade åtgärder garantera ett ökat multilateralt samarbete för att bekämpa IUU-fiske och blockera flödet av fiskeriprodukter från IUU-fiske till marknaderna. Regionala fiskeriförvaltningsorganisationer har också tagit fram åtgärder för att bekämpa IUU-fiske, bland annat fångstdokumentationssystem², skärpta flaggstatsskyldigheter och förteckningar över IUU-fartyg³.

---

¹ Agnew m.fl. (2009) PLoS ONE 4(2): e4570.

² När det gäller de regionala fiskeriförvaltningsorganisationernas fångstdokumentationssystem, se bilaga V till kommissionens förordning (EG) nr 1010/2009 (EUT L 280, 27.10.2009, s. 1) om fångstdokumentationssystem antagna av en regional fiskeriförvaltningsorganisation som har godkänts som överensstämmande med kraven i IUU-förordningen.

³ När det gäller de regionala fiskeriförvaltningsorganisationernas förteckningar över IUU-fartyg, se del B i bilagan till kommissionens förordning (EU) nr 468/2010, senast ändrad genom kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1296 (EUT L 199, 29.7.2015, s. 12).

I sina mål för hållbar utveckling har FN även bekräftat betydelsen av kampen mot IUU-fiske som en av de frågor som ska hanteras inom ramen för målet för bevarande och hållbar användning av oceaner, hav och marina resurser för en hållbar utveckling⁴.

Europeiska unionen är part i Unclos, Unfsa och avtalet om hamnstatsåtgärder och är medlem eller samarbetande icke-medlem i sex regionala fiskeriförvaltningsorganisationer för tonfisk⁵ och elva som inte rör tonfisk⁶.

Med tanke på hur omfattande och akut problemet med IUU-fiske är har EU beslutat att skärpa sina åtgärder och anta ytterligare åtgärder enligt den befintliga internationella ramen. Under 2008 antog rådet förordning (EG) nr 1005/2008 om upprättande av ett gemenskapssystem för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (nedan kallad *IUU-förordningen*⁷), som trädde i kraft den 1 januari 2010. År 2009 antog kommissionen tillämpningsföreskrifter för IUU-förordningen⁸.

I IUU-förordningen fastställs varje lands ansvar, både medlemsstater och tredjeländer, för att fullgöra sina internationella skyldigheter som flagg-, hamn-, kust- eller marknadsstat. Detta öppna och icke-diskriminerande instrument gäller alla fartyg som bedriver kommersiellt utnyttjande av fiskeriresurser avsedda för EU-marknaden samt alla EU-medborgare som bedriver fiskeverksamhet, vilken flagg det än sker under. IUU-förordningen syftar till att förebygga, motverka och undanröja handeln med produkter från IUU-fiske i EU.

För att uppnå dessa mål införde EU ett antal verktyg för att förbättra spårbarheten och underlätta kommunikationen och samarbetet mellan EU-medlemsstaterna, tredjeländer och regionala fiskeriförvaltningsorganisationer. Bland verktygen finns EU:s fångstcertifieringssystem, systemet för ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaterna, samarbetsprocessen med tredjeländer och förteckningen över IUU-fartyg.

Genom att agera mot IUU-fiske både inom och utanför EU skyddar EU resurser som är nödvändiga för människors försörjning, främjar utvecklingen av den lagliga fiskeindustrin och skapar mer likvärdiga förutsättningar. Vägen dit är att höja standarderna för fiskeriförvaltningen i både tredjeländerna och medlemsstaterna.

Förutom sin politik mot IUU-fiske har EU utformat och genomfört en rad politiska åtgärder för hållbar förvaltning av andra resurser, t.ex. virke⁹ och vilda djur och växter¹⁰.

Enligt artikel 55 i IUU-förordningen ska medlemsstaterna rapportera till kommissionen om tillämpningen av förordningen. På grundval av dessa rapporter och egna observationer ska kommissionen rapportera till Europaparlamentet och rådet.

---

⁴ Se mål 14.4, hämtat från <https://sustainabledevelopment.un.org/sdgsproposal.html>

⁵ En detaljerad förteckning finns på http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/international/rfmo/index_en.htm

⁶ En detaljerad förteckning finns på http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/international/rfmo/index_en.htm

⁷ EUT L 286, 29.10.2008, s. 1.

⁸ Kommissionens förordning (EG) nr 1010/2009 (EUT L 280, 27.10.2009, s. 1).

⁹ Se handlingsplanen för skogslagstiftningens efterlevnad samt förvaltning av och handel med skog (Flegt) (hämtad från <http://www.euflegt.efi.int/flegt-action-plan>).

¹⁰ Se EU:s arbete mot olaglig handel med vilda djur och växter, som beskrivs i kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet om EU:s strategi mot olaglig handel med vilda djur och växter (COM(2014) 64 final, 7.2.2014) och kommissionens arbetsdokument *Summary of the Responses to the Stakeholders Consultation on the EU Approach against Wildlife Trafficking* (SWD(2014) 347 final 26.11.2014).

Fem år efter IUU-förordningens ikraftträdande kan ett antal konkreta resultat konstateras. Detta meddelande innehåller en kort redogörelse för IUU-förordningens viktigaste resultat¹¹. Mer detaljerad statistisk information om genomförandet av förordningen i medlemsstaterna när det gäller inspektioner och kontroller av landningar och omlastningar, siffror för fångstintyg, import, export och återexport samt användningen av it-system, tillämpningen av sanktioner, samarbete, utbildning och informationskampanjer återfinns i undersökningen om situationen för tillämpningen och genomförandet av IUU-förordningen¹².

2. IUU-FÖRORDNINGENS VIKTIGASTE RESULTAT

Kampen mot IUU-fiske har varit en politisk prioritering för EU under de gångna åren. EU:s insatser mot IUU-fisket kan delas upp i fyra inbördes relaterade centrala åtgärdsområden: samarbete med medlemsstaterna, samarbete med tredjeländer, utredningar av förmodade IUU-fartyg samt internationellt samarbete och samarbete med berörda aktörer. Inom samtliga områden har EU inriktat sig på att skapa ett klimat för positiva förändringar genom strukturreformer, med identifiering av länder, företag eller privatpersoner som sista utväg.

2.1. SAMARBETE MED MEDLEMSSTATERNA

➤ Medlemsstaterna och deras ansvar som flaggstater

Två andra viktiga EU-rättsakter trädde i kraft samtidigt som IUU-förordningen, kontrollförordningen¹³ och förordningen om fisketillstånd¹⁴. Dessa förordningar ledde till en genomgripande reform av EU:s kontrollsysteem för att säkerställa att det inte råder någon diskriminering mellan EU-fartyg som fiskar i EU:s vatten och fartyg som fiskar i tredjeländers vatten. Kommissionen lägger ned mycket arbete på genomförandet av samtliga tre förordningar för att se till att medlemsstaterna fullgör sina skyldigheter som flaggstater, precis som tredjeländerna förväntas göra.

➤ Medlemsstaterna och deras ansvar som hamnstater

IUU-förordningen utgör ett stabilt ramverk för EU-medlemsstaternas genomförande av hamnstatsåtgärder för att minska sannolikheten för att IUU-fiskeriprodukter landas direkt i EU. Enligt IUU-förordningen får fartyg från tredjeländer endast tillträde till utsedda hamnar, och strikta villkor råder för fartygens användning av dessa hamnar. Under 2012 och 2013 inspekterade EU-medlemsstaterna nästan 1 500 fiskefartyg i sina hamnar. Vid inspektionerna konstaterades en rad överträdelser, t.ex. fel i landningsdeklarationer, felrapportering av uppgifter i fartygens loggböcker, åsidosättande av hamnstatsåtgärder, t.ex. att inte sända ankomstmeddelanden eller landning utan närvaro av en inspektör.

De grundliga inspektionerna av landningar och omlastningar av tredjelandsfartyg i EU-hamnar har föranlett en rad ändringar. Ett typiskt exempel är Las Palmas hamn, där de spanska myndigheternas stränga kontroller av fiskeriprodukter från högriskfisket i Västafrika har lett till en betydande minskning av landningarna av fiskeriprodukter som härstammar från IUU-fiske.

---

¹¹ Närmare uppgifter om EU:s regler för att bekämpa IUU-fiske samt rättsliga dokument, förklaringar och pressmaterial finns på http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/illegal_fishing/index_en.htm

¹² http://ec.europa.eu/fisheries/documentation/studies/iuu-regulation-application/index_en.htm

¹³ EUT L 343, 22.12.2009, s. 1.

¹⁴ EUT L 286, 29.10.2008, s. 33.

➤ **Medlemsstaterna och deras ansvar som marknadsstater**

IUU-förordningen ger medlemsstaterna instrument för att kontrollera importen till EU så att de kan övervaka handelsflödet från fiskeverksamheter utanför EU:s vatten till EU. Medlemsstaternas myndigheter har förbättrat sina kontroller av importen genom att använda och utbyta uppgifter från fångstintyg och handelsinformation. Denna kunskap ger ett starkt underlag för effektiva riskanalyser, vilket i sin tur ger myndigheterna möjlighet att t.ex. bedöma om ett visst importmönster är vettigt ur ett fiskeekonomiskt perspektiv. Effektiva riskanalyser är avgörande med tanke på omfattningen av fiskeimporten: under åren 2010–2013 mottog medlemsstaterna över 810 000 fångstintyg och 108 000 beredningsdeklarationer och skickade fler än 6 400 begäranden om kontroller.

Enligt IUU-förordningens bestämmelser får medlemsstaterna vägra import om kontroller visar att en sändning härrör från IUU-fiske. Sedan 2010 har medlemsstaterna vägrat över 200 importsändningar. Avslagsgrunder kan vara falska, ogiltiga, felaktiga eller ofullständiga fångstintyg, överträdelser av medlemsstaters eller regionala fiskeriförvaltningsorganisationers bevarande- och förvaltningsåtgärder, inklusive kvoter, olagliga omlastningar till sjöss, fångster från fiskefartyg som inte är upptagna i förteckningen över de fartyg som har tillstånd att fiska inom det berörda området för en regional fiskeriförvaltningsorganisation, bristande samarbete eller otillräckliga åtgärder av den flaggstat som har ansvaret för att intyga fångsten.

För att säkerställa effektiva kontroller har medlemsstaterna förbättrat samarbetet mellan myndigheter med ansvar för gränskontroller, t.ex. tullmyndigheter, hälsovårdsmyndigheter och fiskerimyndigheter, eftersom ett sådant samarbete är nödvändigt för att skydda EU-marknaden mot IUU-fiskeprodukter.

➤ **Samarbete mellan medlemsstaterna**

IUU-förordningen underlättar medlemsstaternas samarbete för att bekämpa IUU-fiske. Tack vare systemet för ömsesidigt bistånd kan medlemsstaterna varna varandra för misstänkta transaktioner med IUU-fiskeprodukter, och kommissionen kan använda systemet för att sända varningar och information till samtliga medlemsstater. Sedan 2010 har kommissionen skickat över 160 meddelanden till medlemsstaternas myndigheter via systemet för ömsesidigt bistånd, så att de kan rikta sina kontroller mot risksituationer och begära utredningar av förmodad IUU-verksamhet. Medlemsstaterna utbyter information om vägrade importsändningar och riktar kontrollerna av fiskefartyg, operatörer och importverksamhet. Sådana meddelanden skickades t.ex. till medlemsstaterna angående bristande efterlevnad av fiskefartyg från tredjeländer som fiskade i Västafrika. Detta ledde till att över 4,2 miljoner euro i böter utfärdades av ett antal kuststater. Ett annat konkret exempel rörde falska licenser som beviljades av ett tredjeland, vilket ledde till att det berörda tredjelandet fick betala tillbaka över 2 miljoner euro i licensavgifter.

2.2. SAMARBETE MED TREDJELÄNDER

Enligt det internationella regelverket är alla stater skyldiga att införa lämpliga åtgärder och samarbeta för att säkerställa en hållbar förvaltning av de marina resurserna. Begreppet flaggstaters och kuststaters ansvar har gradvis stärkts i internationell fiskerätt och ses i dag som "tillbörlig aktsamhet", vilket innebär att staterna har en skyldighet att göra sitt yttersta för att förhindra IUU-fiske. De ska bland annat vidta nödvändiga administrativa åtgärder och tillsynsåtgärder för att se till att fiskefartyg som för deras flagg, dess medborgare och fiskefartyg som fiskar i dess vatten inte sysslar med verksamheter som utgör en överträdelse av de tillämpliga bevarande- och förvaltningsåtgärderna för biologiska resurser. Vid överträdelser ska de samarbeta med andra stater för att utreda, och om nödvändigt, tillämpa sanktioner som är tillräckliga för att motverka

överträdelser och frånta lagöverträdarna vinsterna från den olagliga verksamheten. De ska även samråda med varandra.

Genom IUU-förordningen införs verktyg och en metod för att se till att alla länder fullgör dessa skyldigheter med avseende på IUU-fiske och fiskeriförvaltning. Genom flaggstatsmeddelanden, fångstintyg och förfarandet för att identifiera icke-samarbetande tredjeländer har EU en uppsättning effektiva verktyg för att stärka kampen mot IUU-fiske i globalt samarbete med tredjeländer.

EU använder verktygen för att förebygga, motverka och undanröja IUU-fiske som ett instrument för att hjälpa tredjeländerna att lösa problem inom fiskeriförvaltningen. Syftet är att genom dialog, samarbete, tekniskt bistånd och utvecklingsstöd hjälpa tredjeländer, inklusive utvecklingsländer, att förstärka deras politik och verktyg, tillämpa tillräckligt avskräckande sanktioner för dem som överträder reglerna, förbättra bevarandet och den hållbara användningen av marina resurser och ge fiskesamhällen och ärliga operatörer bättre möjligheter. Under de senaste åren har kommissionen kunnat hjälpa flera tredjeländer att göra grundläggande förändringar av sin fiskeripolitik, genom t.ex. lagstiftningsändringar, kapacitetsuppbyggnad eller förbättrad övervakning, kontroll och tillsyn. Dessa länder har tagit ansvaret för reformerna och har anpassat sin fiskeriförvaltning till gällande internationella lagar.

➤ **Förbättra spårbarheten för importen av marina fiskeriprodukter**

EU:s fångstcertifieringssystem infördes för att förbättra spårbarheten för alla marina fiskeriprodukter som handlas med EU genom hela produktionskedjan, från nät till tallrik. Fångstcertifieringssystemet ligger till grund för samarbetet med tredjeländer. Hittills har 91 tredjeländer anmält sina behöriga myndigheter enligt IUU-förordningen och tillämpar EU:s fångstcertifieringssystem på export till EU¹⁵.

Som ett led i utvärderingsprocessen för tredjeländer analyserar kommissionen dessutom, tillsammans med Europeiska fiskerikontrollbyrån, fångstintyg från tredjeländer för att kartlägga svagheter och brister i deras valideringssystem. På begäran kan kommissionen därefter erbjuda utbildning och kapacitetsuppbyggnad till de berörda länderna för att säkerställa en kontinuerlig förbättring av deras valideringssystem för fångstintyg¹⁶. Flera tredjeländer har dessutom infört moderna it-system för att dubbelkontrollera de uppgifter som behövs för att validera fångstintygen, och vissa länder har även infört marknadsstatsåtgärder (t.ex. nationella system för fångstintyg), vilket rekommenderas i FAO:s handlingsplan.

➤ **Stärka fiskeriförvaltningen genom dialog**

Det främsta målet för EU:s politik mot IUU-fiske är att samarbeta med tredjeländer för att främja beteendeförändringar och stärka fiskeriförvaltningen. Dialoger kan inledas efter en bedömning av tredjeländets tidigare efterlevnad som flagg-, kust-, hamn- eller marknadsstat och hur engagerat landet är i kampen mot IUU-fiske, samtidigt som landets allmänna utvecklingsnivå beaktas.

Hittills har kommissionen inlett dialoger med nästan 50 länder. Genom besök och möten har dialogprocessen lett till rättsliga och administrativa reformer i fler än 15 länder. Samarbetet med

---

¹⁵ En förteckning över tredjeländer som har anmält sina behöriga myndigheter enligt IUU-förordningen finns på http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/illegal_fishing/info/flag_state_notifications_en.pdf

¹⁶ Sådana åtgärder har genomförts i Filippinerna, Curaçao, Kap Verde, Ghana, Papua Nya Guinea, Solomonöarna och Korea.

tredjeländer har gett konkreta resultat, bland annat förbättrad förvaltning. Länderna har sett över sin lagstiftning, infört nationella handlingsplaner enligt FAO:s handlingsplan för IUU-fiske, skärpt sanktionerna, förbättrat samarbetet, samordningen och insatserna av olika berörda myndigheter och det politiska åtagandet att bekämpa IUU-fiske på högsta nivå. Dialogprocessen har gett länderna en ram för att stärka sin övervakning, kontroll och tillsyn genom förbättrad övervakning av fiskeverksamheten, inklusive krav på fartygsövervakningssystem för nationella fiskeflottor och fjärrfiskeflottor samt förstärkta inspektioner och kontroller.

➤ Förhandsidentifiering ("gult kort")

Om det inte har varit möjligt att lösa konstaterade brister genom dialog med tredjelandet har kommissionen informerat tredjelandet om att det kan identifieras som icke-samarbetande land i kampen mot IUU-fisket (**förfarandet för förhandsidentifiering, artikel 32, s.k. gult kort**). Kommissionen har för samtliga 18 fall av förhandsidentifieringar hittills föreslagit skraddarsydda åtgärder för landet så att det kan korrigera de konstaterade bristerna inom en angiven tidsfrist. Detta förfarande utgör ramen för samarbetet för att förbättra fiskeriförvaltningen.

Kommissionens arbete med förhandsidentifieringar, identifieringar, hävningar av förhandsidentifieringar och avföranden från förteckningen bygger främst på en undersökning av de åtgärder som tredjeländerna har vidtagit, t.ex. förekomst av IUU-fiske bland de fartyg som för landets flagg, förekomst av IUU-fiske i landets vatten, marknadsverksamhet (beredning och export), hamnverksamhet, bedömningar av efterlevnaden av internationella avtal och icke-bindande instrument, inbegripet en bedömning av efterlevnaden av åtgärder som fastställts av regionala fiskeriförvaltningsorganisationer, genomförandeinstrument (bland annat undersökningar av rättsliga och administrativa ramar), landets konkreta åtgärder mot IUU-fiske (bland annat om de avskräckande åtgärderna är tillräckliga) samt utvecklingslandets status.

Förfaranden för förhandsidentifiering inleddes i november 2012 för Belize, Kambodja, Fijiöarna, Guinea, Panama, Sri Lanka, Togo och Vanuatu¹⁷, i november 2013 för Curaçao, Ghana och Korea¹⁸, i juni 2014 för Filippinerna och Papua Nya Guinea¹⁹, i december 2014 för Solomonöarna, Tuvalu, Saint Kitts och Nevis samt Saint Vincent och Grenadinerna²⁰ och i april 2015 för Thailand²¹.

De förhandsidentifierade länder som visade framsteg i genomförandet av de föreslagna åtgärderna fick vid behov ytterligare tid på sig för att avsluta reformerna. I juli 2013 förlängde kommissionen förhandsidentifieringarna för Fijiöarna, Panama, Sri Lanka, Togo och Vanuatu på grundval av de framsteg som gjorts hittills och för att ge länderna tillräckligt med tid att anta reviderade rättsliga ramar och bygga upp kontrollkapaciteten för sitt fiske enligt internationella krav. Samma förlängning beviljades Curaçao, Ghana och Korea i juli 2014, Filippinerna och Papua Nya Guinea i februari 2015 och Ghana och Curaçao i mars 2015.

➤ Identifiering ("rött kort")

När förhandsidentifierade länder misslyckats med att lösa sina problem med IUU-fiske enligt de internationella skyldigheterna identifierade kommissionen landet som icke-samarbetande i

---

¹⁷ EUT C 354, 17.11.2012, s. 1.

¹⁸ EUT C 346, 27.11.2013, s. 26.

¹⁹ EUT L 185, 17.6.2014, s. 2 och 17.

²⁰ EUT C 447, 13.12.2014, s. 6, 16 och 13, EUT L 453, 17.12.2014, s. 5.

²¹ EUT C 142, 29.4.2015, s. 7.

kampen mot IUU-fiske (**identifieringsförfarandet, artikel 31, så kallat rött kort**) och föreslog rådet att landet skulle föras upp på förteckningen över icke-samarbetande länder (**förteckningsförfarandet, artikel 33**). Identifiering och uppförande på förteckningen leder till handelsåtgärder, bland annat förbud mot import av fiskeriprodukter från icke-samarbetande länder till EU och ett förbud för EU-fartyg att fiska i icke-samarbetande länders vatten.

Identifieringsförfaranden inleddes i november 2013 för Belize, Kambodja och Guinea²² och för Sri Lanka i oktober 2014²³. **Förteckningsförfaranden**, som leder till ett rådsbeslut om att föra upp landet i fråga på förteckningen över icke-samarbetande länder, slutfördes i mars 2014 för Belize, Kambodja och Guinea²⁴ och i januari 2015 för Sri Lanka²⁵.

Identifieringsförfarandet föranleder tillämpning av **artikel 18.1 g**, dvs. att medlemsstaten ska vägra import av marina fiskeprodukter från de identifierade tredjeländer som omfattas av fångstintyg med valideringsdatum från dagen för ikraftträdandet av kommissionens genomförandebeslut. Förteckningsförfarandet leder, från dagen för ikraftträdandet av rådets genomförandebeslut, till handelsåtgärder enligt **artikel 38**, t.ex. importförbud, avvisande av fångstintyg, förbud mot inköp av fiskefartyg, förbud mot flaggning av EU-fiskefartyg, inga charteravtal, förbud mot export av EU-fiskefartyg, förbud mot privata handelsavtal med EU-medborgare, förbud mot gemensamma fiskeinsatser med EU, eventuella upphävanden av gällande bilaterala fiskeavtal eller partnerskap och/eller inga vidare förhandlingar om ingåendet av bilaterala fiskeavtal eller partnerskap.

➤ **Hävande av förhandsidentifieringar och avförande från förteckningen ("grönt kort")**

Dialogprocessen fortsätter genom alla skeden i förfarandet. När länder som förhandsidentifierats, identifierats eller förts upp på förteckningen vidtog åtgärder för att åstadkomma varaktiga förbättringar i kampen mot IUU-verksamhet hävde kommissionen landets förhandsidentifiering eller föreslog att rådet skulle avföra landet från förteckningen, beroende på vilket skede förfarandet befann sig i (s.k. grönt kort).

I oktober 2014 hävde kommissionen förhandsidentifieringen för Fijiöarna, Panama, Togo och Vanuatu efter det att länderna genomfört strukturreformer i fiskeriförvaltningen och gett trovärdiga garantier för att reformerna skulle genomföras²⁶. I december 2014 avförde rådet Belize från förteckningen över icke-samarbetande länder efter det att landets reviderat sitt fiskeriförvaltningssystem och infört konkreta åtgärder för att bekämpa IUU-fiske²⁷. I april 2015 hävde kommissionen förhandsidentifieringen för Korea och Filippinerna efter det att länderna genomfört genomgripande strukturreformer i fiskeriförvaltningen och gett trovärdiga garantier för att reformerna skulle genomföras²⁸.

➤ **Stöd till tredjeländer**

Utbildning och kapacitetsuppbyggnad är ofta nödvändigt för att åstadkomma varaktiga förändringar.

---

²² EUT C 346, 27.11.2013, s. 2.

²³ EUT L 297, 15.10.2014, s. 13.

²⁴ EUT L 91, 27.3.2014, s. 43.

²⁵ EUT L 33, 10.2.2015, s. 15.

²⁶ EUT C 364, 15.10.2014, s. 2.

²⁷ EUT L 360, 17.12.2014, s. 53.

²⁸ EUT C 142, 29.4.2015, s. 5, EUT L 142, 29.4.2015, s. 6.

IUU-dialogen ger en ram för kapacitetsuppbyggnad, och kommissionen har, ofta i samarbete med Europeiska fiskerikontrollbyrån, genomfört skraddarsydd utbildning i kapacitetsuppbyggnad för fångstintyg samt för verktyg och policyer för övervakning, kontroll och tillsyn för tredjeländer på deras begäran. De speciella IUU-utbildningarna kompletterar de kapacitetsuppbyggnadsåtgärder som kommissionen och Europeiska fiskerikontrollbyrån genomför tillsammans med tredjeländer och internationella fiskerierorganisationer, inklusive regionala fiskeriförvaltningsorganisationer, inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken. Det rör sig bland annat om sektorsstöd enligt partnerskapsavtal om fiske mellan EU och tredjeländer, som syftar till att stärka kapaciteten för övervakning, kontroll och tillsyn och förbättra partnerskapslandets fiskeriförvaltning²⁹.

Tekniskt bistånd för att finansiera specifika åtgärder i tredjeländer har getts i många fall, och fler än 55 utvecklingsländer har fått tekniskt bistånd från EU via två program: AVS Fish II-programmet för stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet (AVS) till ett belopp av 30 miljoner euro, och det tematiska programmet för miljö och hållbar förvaltning av naturresurser, däribland energi (ENRTP) till ett belopp av 2 miljoner euro. Dessa program syftar bland annat till hållbar och rättvis fiskeriförvaltning i de berörda regionerna. Kampen mot IUU-fiske ingår dessutom i flera nya finansieringsförslag, bland annat till program för livsmedelstrygghet och sjöfartsskydd. Syftet med EU:s åtgärder är att skapa en heltäckande och sektorsövergripande strategi för alla problem på det maritima området, t.ex. IUU-fiske, livsmedelstrygghet, sjöröveri, väpnade rån till havs, gränsöverskridande organiserad brottslighet och terrorism till havs, olaglig handel, människohandel, smuggling av migranter, olaglig handel med vapen och narkotika, olaglig handel med skyddade arter av vilda djur och växter och andra olagliga maritima verksamheter.

2.3. UTREDNINGAR AV FÖRMODADE IUU-FARTYG

Sedan 2010 har kommissionen utrett över 200 fall av förmodat IUU-fiske av fartyg från 27 länder. Utredningarna har grundats på information som samlats in av kommissionen eller mottagits från medlemsstater, tredjeländer och berörda aktörer. Som en direkt följd av dessa utredningar har åtta flaggstater (Belize, Brasilien, Komorerna, Litauen, Panama, Republiken Guinea, Republiken Korea och Spanien) och fyra kuststater (Liberia, Republiken Guinea, Sierra Leone och Guinea Bissau) påfört sanktioner till ett belopp av över 8 miljoner euro i böter och avgifter mot fler än 50 fartyg. Eftersom dessa ärenden har lett till att sanktioner påförts av en flaggstat, en kuststat eller båda, har det hittills inte varit nödvändigt att föra upp dessa länder på EU-förteckningen enligt **artikel 27.1**. Samtidigt har kommissionen uppmuntrat flaggstaterna att inleda administrativa och rättsliga reformer för att förstärka kontrollen av sina fiskeflottors aktiviteter.

Utredningarna har främst rört områden där IUU-fisket är mest utbrett och där konsekvenserna är värst – inte bara för de marina resurserna, utan även för de lokala samhällenas försörjning. Arbetet har inriktats på ärenden med en konkret EU-dimension, fartyg som har anknytning till export till EU, fartyg som kontrolleras av EU-operatörer eller fartyg som för EU-medlemsstaters flagg.

Åtta regionala fiskeriförvaltningsorganisationer för eller utbyter förteckningar över fartyg som har konstaterats bedriva eller stödja IUU-fiske inom deras respektive konventionsområden. Förteckningarna är viktiga verktyg för flagg- och hamnstatskontroller eftersom inspektörerna kan använda dem som underlag för riskanalyser av hamnverksamhet och fångstintyg. Enligt

---

²⁹ Uppgifter om bilaterala avtal med länder utanför EU samt öronmärkta belopp för utvecklingen av fiskeripolitik finns på http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/international/agreements/index_en.htm

artikel 30³⁰ i IUU-förordningen sammanställer EU varje år alla dessa förteckningar till en enda EU-förteckning över IUU-fartyg.

Fiskefartyg som är upptagna i EU:s IUU-förteckning får inte fiska i medlemsstaternas vatten, beviljas tillstånd eller chartras från medlemsstater, anlöpa EU-hamnar, förses med proviant, bränsle eller byta besättning. De får inte heller delta i operationer med EU-flaggade fiskefartyg, och är förbjudna att importera fiskeriprodukter till EU, utfärda fångstintyg och exportera eller återexportera produkter från EU.

3. INTERNATIONELLT SAMARBETE OCH SAMARBETE MED BERÖRDA AKTÖRER

3.1. INTERNATIONELLT SAMARBETE

EU kan inte bekämpa IUU-fiske på egen hand, utan det krävs internationellt samarbete för att påskynda förändringarna globalt. EU undertecknade gemensamma uttalanden om bekämpning av IUU-fiske med Förenta staterna i september 2011 och med Japan i juli 2012. EU är villigt att samarbeta om IUU-fiskefrågor med alla länder som delar EU:s värderingar om bevarande och hållbar användning av fiskeresurser.

Kommissionen uppskattar de framsteg som gjorts av FAO när det gäller upprättandet av ett globalt register över fiskefartyg, kyltransportfartyg och leveransfartyg. Syftet med detta initiativ är att tillhandahålla information om fartygsidentifiering och andra relevanta uppgifter som ett tillförlitligt och snabbt sätt att jämföra uppgifter från andra källor. Kommissionen bidrar till FAO:s samråd för sakkunniga i frågan om fångstdokumentation. Kommissionen stöder dessutom användningen av IMO-nummer för fartyg med tonnage på högre än 100 bruttoton, och välkomnar att FAO:s fiskerikommitté (COFI) nyligen gav sitt stöd åt de frivilliga riktlinjerna för flaggstaters prestationer.

Kommissionen har också ett nära samarbete med Interpol. År 2013 blev kommissionen observatör i arbetsgruppen för fiskeribrott, som inrättats inom ramen för Interpols miljöbrottsprogram. Tillsammans med medlemsstaterna stöder kommissionen Interpolprojektet Scale, ett globalt initiativ för att upptäcka, förhindra och bekämpa fiskeribrott.

3.2. SAMARBETE MED BERÖRDA AKTÖRER

Precis som internationellt samarbete är av grundläggande vikt för att bekämpa IUU-fiske, är det också viktigt att engagera alla andra berörda aktörer.

Icke-statliga organisationer spelar en viktig roll i kampen mot IUU-fiske genom sitt arbete ute på fältet med att identifiera och registrera olagligt fiske, vilket i sin tur uppmuntrar beslutsfattare runt om i världen att föra upp frågan om IUU-fiske på sina politiska agendor. De utför också ett viktigt arbete med allmänheten genom att informera om omfattningen av problemet med IUU-fiske. Icke-statliga organisationer har ofta lämnat styrkande bevis på IUU-verksamheter som kommissionen har kunnat använda i olika utredningar.

Samarbetet med industrin är också viktigt, eftersom den har det primära ansvaret för genomförandet av IUU-förordningen. Industrin fäster nu ökad uppmärksamhet vid alla

---

³⁰ EUT L 199, 29.7.2015, s. 12.

komponenter i leveranskedjan för att se till att endast lagligt fångade fiskprodukter kommer in i EU. Lagliga leverantörer har vunnit på denna ändrade policy, medan olagliga aktörer har förlorat. Baserat på information från industrin, antingen direkt eller via nationella myndigheter, har kommissionen fått kännedom om ett antal praktiska problem som bör lösas för att öka IUU-förordningens effektivitet.

4. IUU-FÖRORDNINGEN – NÄSTA STEG

Efter fem års genomförande har IUU-förordningen tydligt påverkat fiskeverksamheter runtom i världen. Tack vare förordningen har en permanent samarbetsmekanism inrättats mellan EU och tredjeländer. Förordningen har stimulerat medlemsstater och tredjeländer att förbättra efterlevnaden av sina internationella skyldigheter som flagg-, kust-, hamn- eller marknadsstater. Medlemsstaterna och tredjeländerna inser nu också att fördelarna med att bekämpa IUU-fiske är konkreta, eftersom detta bidrar till att öka intäkterna för lokala eller statliga budgetar, som annars skulle gå förlorade till förmån för IUU-operatörer.

Internt kommer kommissionen att fortsätta sitt arbete för att förbättra de nuvarande systemen och förenkla och modernisera genomförandet av IUU-förordningen. Ett antal tekniska förbättringar har identifierats, som kan införas med den gällande rättsakten som grund. Målet är att förbättra det nuvarande systemets kostnadseffektivitet och förenkla det genom en övergång från det pappersbaserade systemet till ett elektroniskt system. Detta kommer att förbättra transaktionernas spårbarhet och skydda systemet mot urkundsförfalskning. Kommissionen kommer i synnerhet att modernisera systemet för fångstintyg genom ett it-system och kommer dessutom att i samarbete med Europeiska fiskerikontrollbyrån ta fram ett harmoniserat system för att utbyta och dubbelkontrollera information. Tack vare det nya it-systemet blir det möjligt att stänga till kryphål i importkontrollerna och förbättra övervakningen av den totala användningen av ett fångstintyg som sprids över flera sändningar, vilket i sin tur gör att tvätt av IUU-fiskeprodukter kan undvikas. Den harmoniserade riskanalysen kommer att leda till en mer kostnadseffektiv kontroll av fångstintyg och kommer dessutom att minska den administrativa bördan för medlemsstaternas tullmyndigheter. Dessa förbättringar kommer att göras under 2015–2016.

Externt kommer kommissionen att fortsätta att arbeta med tredjeländer genom bilateralt samarbete, dialog och det formella förfarandet med förhandsidentifiering, identifiering och förteckning, för att rätta till de konstaterade problemen med IUU-fiske.

Kommissionen kommer även fortsättningsvis att erbjuda tekniskt bistånd och utvecklingsstöd till tredjeländer för att hjälpa dem att rätta till sina problem med IUU-fiske. Detta kan åstadkommas genom riktade åtgärder för kapacitetsuppbyggnad av tredjeländers förvaltningar via EU:s program för utvecklingsstöd genom riktmärkning av tredjeländernas behov och motsvarande möjliga program.

Kommissionen kommer även att se över vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas på internationell nivå mot IUU-fiske inom ramen för sina insatser för att förbättra den internationella förvaltningen av världshaven³¹.

---

³¹ Se kommissionens offentliga samråd om förvaltning av världshaven:
http://ec.europa.eu/dgs/maritimeaffairs_fisheries/consultations/ocean-governance/index_en.htm

Avslutningsvis har kommissionen lagt fram ett förslag om att anpassa IUU-förordningen till de nya reglerna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt³². Detta förfarande pågår fortfarande i Europaparlamentet och rådet.

---

³² Se förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 1005/2008 om upprättande av ett gemenskapssystem för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (COM(2012) 332 final – 2012/0162 (COD), hämtat från <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1439200039646&uri=CELEX:52012PC0332>.